

Tietoa potilaille, joille on määrätty (Xarelto®, rivaroxaban) eteisvärinään

Sydämen eteisiin voi muodostua veritulppia eteisvärinän vuoksi.

Irronnut veritulppa voi kulkeutua aivoihin ja aiheuttaa aivohalvauksen.

Xarelto vähentää veritulppien muodostumisen ja aivohalvauksen riskiä, sillä se ehkäisee veren hyytymistä. Tässä esitteessä kerrotaan eteisvärinästä ja Xarelto-hoidosta.

Eteisvärinän syyt

Eteisvärinässä sydämen syke on epäsäännöllinen ja ajoittain tiheä. Eteisvärinä johtuu siitä, että sydämen eteisiin sähköimpulsseja lähettävä sinussolmuke ei toimi oikein. Kun sydän toimii normaalisti, eteiset supistuvat ja täyttävät sydämen molemmat kammiot verellä. Täytyttyään kammiot pumppaavat veren takaisin verenkiertoon. Tavallisesti tämä mekanismi on hallittu ja tehokas. Eteisvärinässä sähköimpulssit kuitenkin kulkeutuvat sattumanvaraisesti kammioiden eri puolille, jolloin sydämen supistelu on epäsäännöllistä ja tehotonta. Värinän vuoksi eteiset eivät täyty tai tyhjene kunnolla. Koska eteisten ja kammioiden yhteistoiminnassa on häiriöitä, kammiot pumppaavat verta tavallista tehottomammin. Tästä syystä syke voi olla heikko ja epäsäännöllinen, joskus myös epätavallisen nopea.

Oireet

Eteisvärinän tavallisimpia oireita ovat sydämentykytykset ja epäsäännöllinen syke. Toiset kokevat olevansa väsyneitä ja hengästyvänsä helpommin, toisilla oireita ei välttämättä ole ollenkaan.

Eteisvärinä näkyy EKG-tutkimuksessa

Lääkäri diagnosoi eteisvärinän EKG-tutkimuksen avulla. Jos eteisvärinä on kohtauksittaista, 24 tai 48 tuntia kestävä EKG-tutkimus voi helpottaa diagnosoimista.

Eteisvärinän tyypit

Eteisvärinä jaotellaan yleensä kolmeen tyyppiin kohtauksen keston mukaan.

Kohtauksittainen eteisvärinä – Kohtaukset ovat lyhyitä ja kestävät tavallisesti vain muutaman minuutin. Joskus kohtaus voi kuitenkin kestää useita päiviä. Kohtauksen jälkeen sydän palaa normaaliin sinusrytmiin.

Jatkuva eteisvärinä – Kohtaukset kestävät yli viikon. Kohtauksen päättymisen voi vaatia lääkitystä tai rytminsiirtoa, mutta sinusrytmi voi palautua itsestäänkin.

Pysyvä eteisvärinä – Eteisvärinä jää pysyväksi.

Eteisvärinän hoito

Eteisvärinää voidaan hoitaa usealla eri tavalla sen vakavuuden ja keston mukaan. Hoito aloitetaan tavallisesti beetasalpaajilla, jotka hidastavat sykettä ja ehkäisevät uusia kohtauksia.

Beetasalpaajat auttavat sydäntä pumppaamaan verta rauhallisemmin ja tehokkaammin. Joskus beetasalpaajat ovat itsessään riittävä hoito eteisvärinään. Toisinaan tarvitaan kuitenkin myös muunlaista hoitoa, josta kaksi yleisintä vaihtoehtoa ovat:

Rytminsiirto (kardioversio) – Rytminsiirrosta sydämeen annetaan sähköisku, joka palauttaa sinusrytmin. Toimenpide vaatii lyhyen nukutuksen.

Lääkkeet – Jos rytminsiirtoa ei voida käyttää tai se epäonnistuu, eteisvärinää voidaan hoitaa myös rytmihäiriölääkkeillä. Ne auttavat sydäntä palaamaan normaaliin sinusrytmiin ja säilyttämään sen.

Molemmat hoitovaihtoehdot vaativat verenohennuslääkkeiden käyttöä. Eteisvärinän hoitoon liittyy usein koko eliniän kestävä veritulppien muodostumista ja aivohalvauksia ehkäisevä lääkitys.

Eteisvärinä ja verenohennuslääkkeet

Eteisvärinä lisää veritulppa- ja aivohalvausriskiä. Värinä heikentää sydämen pumppaustehoa, jolloin veri kiertää tehottomammin eteisissä ja kammioissa. Sydämen heikentynyt verenkierto lisää veritulppariskiä. Joko kokonaan tai osittain irronnut veritulppa voi kulkeutua verenkierron kautta aivoihin ja aiheuttaa aivohalvauksen. Verenohennuslääkkeiden (antikoagulanttien) käyttö vähentää merkittävästi veritulppa- ja aivohalvausriskiä.

Xarelto

Xarelto on antikoagulantti eli verenohennuslääke. Xarelto vähentää veren taipumusta hyytyä ja ehkäisee siten veritulppien muodostumista. Xarelton toiminta perustuu veren hyytymistekijä Xa:n estämiseen.

Xarelto on reseptilääke.

Xarelto-hoito

Hoidon kesto

Lääkäri jatkaa Xarelto-hoitoasi niin kauan kuin on olemassa riski aivohalvauksen uusiutumisesta.

Useimmiten hoitoa on jatkettava koko elinikä. Älä lopeta Xarelton ottamista keskustelematta asiasta ensin lääkärin kanssa, sillä lääkityksen lopettaminen voi lisätä veritulppariskiä.

Miten Xareltoa käytetään?

Xareltoa otetaan kerran vuorokaudessa. Yritä ottaa tabletti samaan aikaan joka päivä, niin lääkkeen ottaminen on helpompi muistaa.

On tärkeää, että otat tabletin aterian yhteydessä, sillä se takaa parhaan mahdollisen suojan.

Ruoka ja juoma

Voit syödä ja juoda hoidon aikana mitä haluat. Kohtuudella nautittu alkoholi ei vaikuta hoitoon.

Annoksen unohtaminen

Yritä ottaa tabletti samaan aikaan joka päivä, esimerkiksi aamiaisen tai päivällisen yhteydessä. Jos unohdat annoksen ja muistat sen vielä samana päivänä, ota tabletti välittömästi. Jos välistä jää yksi kokonainen päivä, ota normaali annos seuraavana päivänä tavalliseen tapaan. Älä koskaan lisää annostusta, vaikka olisit unohtanut ottaa tabletin.

Yliannostus

Ota välittömästi yhteyttä lääkäriin, jos olet ottanut liian monta Xarelto-tablettia. Yliannostus lisää verenvuotoriskiä.

Haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, myös Xarelto voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa. Käänny lääkärin puoleen, jos huomaat verenvuotoa esimerkiksi nenästä, suusta, virtsateistä tai suolistosta. Hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon, jos verenvuoto on runsasta tai ei lakkaa itsestään. Jos

vatsaasi, rintaasi tai päähäsi kohdistuu voimakas isku, hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon, jotta voidaan varmistaa, että sinulla ei ole sisäistä verenvuotoa. Hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon myös, jos koet epätavallista heikotusta, väsymystä, kalpeutta, huimausta, päänsärkyä, selittämätöntä turvotusta, hengenahdistusta, rintakipua tai rasisusrintakipua. Ne voivat olla oireita verenvuodosta.

Yhteisvaikutukset muiden lääkkeiden kanssa

Älä käytä tulehduskipulääkkeitä kuten Voltarenia, Naproxenia tai aspiriinia keskustelematta asiasta ensin lääkärin kanssa. Xarelton kanssa saa käyttää parasetamolia sisältäviä kipulääkkeitä kuten Alvedonia tai Panodilia. On tärkeää, että kerrot lääkärillesi muista käyttämästäsi lääkkeitä, käsikauppalääkkeitä ja kasviperäisistä lääkevalmisteista. Lääkäri tekee päätöksen siitä, onko hoito tarpeellista.

Rajoitukset

Kerro lääkärillesi ennen Xarelto-lääkityksen aloittamista, jos

- ♦ olet allerginen (yliherkkä) rivaroksabaanille tai jollekin muulle Xarelton sisältämälle ainesosalle
- ♦ sinulla on runsasta tai jatkuvaa verenvuotoa
- ♦ sinulla on maksasairaus, joka lisää verenvuotoriskiä
- ♦ olet raskaana tai imetät

Kerro lääkärillesi myös, jos suunnittelet raskautta.

Elektiiviset leikkaukset, biopsiat ja hammaslääketieteelliset toimenpiteet

Jos sinulle tehdään elektiivinen leikkaus, biopsia tai hammaslääketieteellinen toimenpide, esimerkiksi hampaanpoisto, kerro lääkärille tai hammaslääkärille Xarelto-lääkityksestäsi etukäteen.

Ei säännöllisiä verikokeita

Xarelton teho ei vaihtelee merkittävästi yksilöiden välillä. Xarelto tulee ottaa aterian yhteydessä lääkkeen imeytymisen varmistamiseksi, mutta ruokavalioon ei ole tarpeen tehdä erityisiä muutoksia. Lääkkeen tehon valvontaan ei tarvita säännöllisiä verikokeita. Ottamalla sinulle määrätyn Xarelto-anoksen päivittäin saat parhaan suojan veritulppia vastaan ja riskisi saada aivohalvaus pienenee.

Muiden hoidon antajien tiedottaminen

Saat lääkäriltä tai hoitajalta kortin, jossa kerrotaan Xarelto-hoidostasi. Ota kortti mukaan lääkärin, hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle ja kerro näille lääkityksestäsi oman turvallisuutesi vuoksi.

Onko sinulla kysyttävää Xareltosta?

Lääkäri tai hoitaja antaa sinulle mielellään lisätietoja.

Täydelliset tiedot löydät pakkausselosteesta.

Haluaisitko päivittäisen muistutuksen testiviestinä? Rekisteröidy osoitteessa www.xarelto-patient.se
Huomaa, että tämä palvelu on ruotsinkielinen.

Xarelto (rivaroxaban), antitrombotiskt medel, R (B01 AF01). Tabletter 15 mg och 20 mg (F). **Indikation:** Förebyggande av stroke och systemisk emboli hos vuxna patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer med en eller flera riskfaktorer, såsom hjärtsvikt, hypertoni, ålder ≥ 75 år, diabetes mellitus, tidigare stroke eller transitorisk ischemisk attack. **Dosering:** rekommenderad dos 20 mg en gång dagligen, vilket också är den rekommenderade maxdosen. För patienter med nedsatt njurfunktion (kreatininclearance 15–49 ml/min) är den rekommenderade dosen 15 mg en gång dagligen. Behandling med Xarelto kan initieras eller fortskräda hos patienter som kan behöva konvertering. Rekommenderad dos för patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer som genomgår PCI (perkutan koronarintervention) med stentinsättning: Det finns begränsad erfarenhet om användning av reducerad dos, 15 mg Xarelto en gång dagligen (eller 10 mg Xarelto en gång dagligen för patienter med måttligt nedsatt njurfunktion [kreatininclearance 30–49 ml/min]) med tillägg av P2Y₁₂-hämmare i högst 12 månader till patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer som behandlas med oral antikoagulation och som genomgår PCI med stentinsättning. **Kontraindikationer:** Aktiv, kliniskt signifikant blödning. Organskada eller tillstånd, som anses utgöra en

ökad risk för större blödning. Samtidig behandling med andra antikoagulantia. Leversjukdom förknippade med koagulopati och kliniskt relevant blödningsrisk inklusive cirrhotiska patienter med Child Pugh B och C. Graviditet och amning. **Varningar och försiktighet:** Xarelto ska användas med försiktighet hos patienter med kreatininclearance 15–29 ml/min. Användning av Xarelto hos patienter med kreatininclearance < 15 ml/min rekommenderas inte. Om blödning inte kan kontrolleras kan antingen tillförsel av ett specifikt medel för reversering av faktor Xa-hämmare (andexanet alfa), som motverkar den farmakologiska effekten av rivaroxaban, eller ett specifikt prokoagulant medel, såsom protrombinkomplexkoncentrat (PCC), aktiverat protrombinkomplexkoncentrat (APCC) eller rekombinant faktor VIIa (r-FVIIa), övervägas. Datum för senaste översynen av produktresumén oktober 2019. Bayer AB. Box 606. 169 26 Solna. Tel. 08-580 223 00. För ytterligare information samt priser se www.fass.se. Före förskrivning vänligen läs produktresumén på fass.se.

▼ Detta läkemedel är föremål för utökad övervakning. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till Läkemedelsverket.

Översättningen är utförd av AAR Translator AB, ett professionellt ISO 9001-certifierat översättningsföretag med kompetens att översätta från svenska till finska. Vi intygar härmed att denna översättning, enligt vår professionella kunskap, motsvarar dokumentet *Patientbroschyr (SPAF) på svenska*.

